

הכרזה על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם,

להציע לכנסת להכריז על מצב חירום, לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, לתקופה של שנה אחת, בהמשך להכרזה הקודמת של הכנסת מיום י"ב באייר התשע"ג (22 באפריל 2013), שתוקפה עד יום ט"ו באב התשע"ג (22 ביולי 2013). כל אחד משרדי הממשלה, בתיאום עם משרד המשפטים, יפעל לקידום הניתוק של החקיקה שבתחום אחריותו מהזיקה להכרזה על מצב החירום, ובכלל זה קידום חקיקה ראשית וחקיקת משנה, שתאפשרנה את ביטול הצווים לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957.

השרים ידווחו לממשלה על פעולותיהם לשם ביצוע החלטה זו עד ליום כ"ח בטבת התשע"ד (31 בדצמבר 2013).

דברי הסבר

רקע כללי

א. ביום י"ב באייר התשע"ג (22 באפריל 2013) הכריזה הכנסת על מצב חירום עד יום ט"ו באב התשע"ג (22 ביולי 2013). הכרזה זו ניתנה לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, אשר קובע כי "ראתה הכנסת שקיים במדינה מצב של חירום רשאי היא, ביוזמתה או על פי הצעת הממשלה, להכריז על מצב חירום", ועל פי הצעת הממשלה מכוחו.

ב. מצב החירום קיים בישראל ברציפות מאז חודש אייר התש"ח (מאי 1948), תחילה מכוח הכרזה של מועצת המדינה הזמנית לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 ולאחר מכן, החל מהכנסת ה-14, מכוח הכרזות של הכנסת לפי חוק-יסוד: הממשלה. לעניין זה, קובע סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה כי תקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום לא תעלה על שנה, וכי בידי הכנסת לחזור ולהכריז על מצב חירום.

סעיף 69(ב) לתקנון הכנסת קובע כי אם הממשלה מציעה שהכנסת תחזור ותכריז על מצב חירום, על הממשלה להעביר את הצעתה אל יושב ראש הכנסת ואל הוועדה המשותפת של ועדת החוץ והביטחון וועדת החוקה חוק ומשפט לא יאוחר משישים ימים לפני תום מצב החירום.

ג. לאור העיתוי המיוחד של הדיון בהכרזה האחרונה על מצב חירום בסמוך לאחר הבחירות לכנסת, ולמרות שהממשלה ביקשה שיוכרז על מצב חירום לתקופה של שנה החליטה הכנסת להכריז על מצב החירום לתקופה של כשלושה חודשים בלבד. זאת, בהתאם להוראת סעיף 69 לתקנון הכנסת, שיוצר הסדר מיוחד לגבי הכרזה בשלב שבו טרם נבחרו חברי הוועדות של הכנסת הנבחרת. לפי ההסדר המיוחד נתונה הסמכות להמליץ למליאה על ההכרזה בידי הוועדה הזמנית לענייני חוץ ובטחון ותקופת ההכרזה לפי המלצתה של הוועדה הזמנית מוגבלת לארבעה חודשים בלבד.

ד. מוצע, כי בשל המצב הביטחוני-מדיני הקיים היום במדינה, תציע הממשלה לכנסת לשוב ולהכריז על מצב חירום לתקופה של שנה. שורה של חוקים חיוניים, אשר חלקם מקנים סמכויות נחוצות לשם התמודדות עם המצב הביטחוני השורר היום במדינה, תלויים בהמשך תוקפה של ההכרזה על מצב החירום ובכללם:

חוק להסדר תפיסת מקרקעים בשעת-חירום, התש"י-1949;

פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948;

חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979;

פקודת הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ט-1948;

חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט) [נוסח משולב], התשל"ג-1973;

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957.

ה. הנסיבות הביטחוניות השוררות במדינה מחייבות את המשך קיומן של הסמכויות המוקנות בחלק מהחוקים האמורים לעיל, וזאת בשל הצרכים של גורמי הביטחון לשם המלחמה בטרור. כפי שצוין בהחלטת הממשלה הקודמת בעניין הכרזה על מצב חירום (החלטה מס' 5364, מיום 17.2.2013), שירות הביטחון הכללי, משטרת ישראל ומשרד הביטחון דיווחו כי בשנה שחלפה מאז ההכרזה הקודמת על מצב חירום (מיום 7.5.2012) נעשה שימוש בחלק מן הסמכויות המעוגנות בחוקי החירום האמורים, כדלקמן:

1. **חוק להסדר תפיסת מקרקעים בשעת-חירום, התשי"ח-1949:** נעשה

שימוש בסמכויות לפי חוק זה בארבעה מקרים, לטווח קצר.

2. **פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948:** נעשה שימוש במספר מקרים

בסמכויות לפי פקודה זו לצורך העמדה לדין של מעורבים בטרור. כמו כן,

שמונה ארגונים נוספים הוכרזו כארגוני טרור (בהחלטת ממשלה מס' 5253

מיום 2.12.2012).

3. **פקודת הארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ),**

התש"ט-1948: נעשה שימוש בסמכות לאסור על יציאתם לחו"ל של

מספר אנשים.

מאז החלטת הממשלה הקודמת (כאמור מיום 17.2.2013) נעשה שימוש במספר מקרים בסמכויות לפי **פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948**, בעיקר לצורך העמדה לדין של מעורבים בטרור, וכן לצורך הוצאת צווי סגירה נגד מוסדות הפועלים מטעם ארגוני טרור והארכת תוקפם של צווי סגירה קיימים. כן הוצאו צווים האוסרים על יציאתם לחו"ל של שני אנשים מכוח **פקודת הארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ט-1948**, זאת, בנוסף לצווים שהוצאו מכוח פקודה זו נגד מספר אנשים אחרים בתקופה של ההכרזה הקודמת, ושעודם בתוקף. לבסוף, הוגש כתב אישום בגין הפרה של תקנה 5 לתקנות אלה, נגד אזרח אשר יצא לסוריה.

גורמי הביטחון האמורים מדגישים כי חוקי החירום הביטחוניים מקנים כלים משפטיים חיוניים במלחמה בטרור. אם תחול החמרה במצב הביטחוני יעלה הצורך בהפעלת הסמכויות המוקנות בחוקים אלה וחיוניות השימוש בהם תגבר.

ו. יש לציין כי במאי 2012 החליט בית המשפט הגבוה לצדק למחוק את העתירה שהגישה בשנת 1999 האגודה לזכויות האזרח בישראל נגד החלטת הכנסת להכריז על מצב חירום. זאת, מן הטעם כי "העתירה מיצתה עצמה, אף שאמנם לא תמה המלאכה". בהתחשב ב"נסיבות דהיום ונוכח מכלול הצעדים שנקטו", קבעו השופטים כי מעורבותם "אינה נדרשת עוד לעת הזאת, בלא שנעלו דלתות לעתיד לפי הצורך". בית המשפט הדגיש כי "המלאכה עודנה מרובה, אך לעת זו יש להותיר את המשך התהליך לרשויות המוסמכות תוך המסר כי מה שהחל לפני למעלה מעשר שנים, ראוי שיגיע לסיומו הלא רחוק".

ז. גם לאחר מחיקת העתירה בעניין, נמשכת באופן רציף עבודת המטה הבין-משרדית, אותה מרכז משרד המשפטים, לניתוק החקיקה ממצב החירום. במהלך כהונתה של הכנסת ה-18 נעשתה העבודה בפרויקט זה אינטנסיבית במיוחד בעקבות מעקב ופיקוח נמרץ של צוות המעקב של הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון וועדת חוקה, חוק ומשפט לעניין הכרזה על מצב חירום שהוקמה למטרה זו ביום 22 ביוני 2009. הצוות קיים דיונים עם כלל משרדי הממשלה שבאחריותם חקיקה התלויה בהכרזה על מצב החירום.

רצ"ב מכתב ששלח ראש תחום משפט ציבורי במחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים אל יושב ראש הוועדה המשותפת לעניין הכרזה על מצב חירום ביום 8 באפריל 2013, המתאר את עיקרי הדברים בעניין עבודת הממשלה לניתוק החקיקה ממצב החירום, לקראת חידוש ההכרזה על מצב חירום מיום 22 באפריל 2013.

ח. מטבע הדברים, לא חלו התפתחויות בעניין ניתוק החקיקה מהכרזה על מצב חירום מאז העדכון האחרון שניתן לפני חודש. עיקרי העדכון האחרון מפורטים להלן:

1. **הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"א-2011**: כאמור במכתב העדכון, הצעת חוק זו עברה קריאה ראשונה במליאת הכנסת ב-2011. טרם הוחל עליה דין רציפות.

2. **תזכיר חוק הכניסה לישראל (תיקון מס'... - ביטול תקנות שעת חירום), התשע"ב-2012** הופץ על ידי משרד הפנים ביום 25.7.2012. מוצע בו לבטל את פקודת הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ח-1948, תוך עיגון ההסדרים שבתקנות שתוקפן הוארך בפקודה זו, בשינויים המחויבים, בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

3. **הצעת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון)(ביטול פרק שני 3 – סייגים לעסקאות בציוד צבאי), התשע"ב – 2012**, עברה קריאה ראשונה ביום 16.7.2012. פרק זה עוסק בסייגים לעסקאות בציוד צבאי, וקובע פיקוח של משרד הביטחון על סוכנים העוסקים ביבוא של ציוד צבאי לצה"ל באמצעות רישומם במערכת, פיקוח על העמלות שהם מקבלים ושיעורן.

מלבד חוקים אלה, קיימים עוד שבעה חוקים שתלויים במצב חירום, באופן מלא או רק ביחס לסעיפים אחדים. עבודת הממשלה נמשכת בעניינם, אך טרם הבשילה כדי הצעות חוק.

ט. נעדכן בנוסף כי ממשיכה גם עבודת הממשלה בעניין ניתוק צווים שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, התלוי כאמור אף הוא בהכרזה על מצב חירום. במסגרת זו בוטלו מאז החלטת הממשלה שלפני ההכרזה הקודמת (מיום 11.3.2012) אחד עשר צווים נוספים, כך שנותרים פחות מ-55 צווים בתוקף. כמו כן, מונחות על שולחן של ועדות שונות בכנסת תקנות, שאישורן יאפשר את ביטולם של כעשרה צווי פיקוח נוספים. במקביל ממשיכה העבודה להחלפת הצווים הנותרים בחקיקה שאינה תלויה בהכרזה על מצב החירום. יש לציין כי צווי הפיקוח שעדיין בתוקף מצריכים החלפה בחקיקה ראשית או בחקיקת משנה קודם לביטולם,

ולגבי חלק ניכר מהם מדובר בהסדרה של פעילות משקית רחבה, הדורשת תיקוני חקיקה מקיפים. במסגרת זו, שלוש הצעות חוק עברו קריאה ראשונה בחודש יולי 2012, אך טרם הוחל עליהן דין רציפות: הצעת חוק הפיקוח על מזון לבעלי חיים, התשע"ב-2012; הצעת חוק משק הדלק, התשע"ב-2012, וכן הצעת חוק הגז (בטיחות ורישוי) (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012, שעתידיה להיות תחליף לחמישה צווים. כמו כן, הופץ תזכיר חוק שירותים לרכב, התשע"ג-2013, ביום 30 באפריל 2013, שנועד להחליף עוד חמישה צווים נוספים

מוצע להנחות את משרדי הממשלה השונים להמשיך בעבודה הבין-משרדית האמורה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלבנטי

תקציב

לא רלבנטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלבנטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

בהמשך להחלטות ממשלה קודמות עבודת המטה הבין-משרדית לניתוק החקיקה ממצב החירום, אותה מרכז משרד המשפטים, נעשית בשיתוף משרדי הממשלה שבאחריותם חוקים התלולים במצב חירום או צווי פיקוח.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 5364 מיום ז' באדר התשע"ג (17 בפברואר 2013).

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

ההצעה היא על דעת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה). חוות דעתה של היועצת המשפטית של משרד המשפטים מצורפת והיא מקובלת על היועץ המשפטי למערכת הביטחון.

סיווגים

סיווג ראשי: החלטה אחרת

סיווג משני: החלטה ביצועית

תחום פעולה עיקרי: חוץ וביטחון

מוגש על ידי שר הביטחון
ועל-ידי שרת המשפטים

ד' בסיון התשע"ג
13 במאי 2013

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

הארכת התכרזה על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק יסוד: הממשלה.

תמצית החלטה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

מוצע לפנות לכנסת בבקשה כי תכריז על מצב חירום, לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, לתקופה של שנה אחת, אשר במסגרתה כל אחד ממשרדי הממשלה, בתיאום עם משרד המשפטים המרכז את הטיפול בנושא, ימשיך ויפעל לקידום ניתוק החקיקה שבתחום אחריותו מהזיקה להכרזה על מצב החירום ובכלל זה קידום חקיקה ראשית וחקיקת משנה, שתאפשרנה את ביטול הצווים לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957.

ביום י"ב באייר התשע"ג (22 באפריל 2013) הכריזה הכנסת על מצב חירום עד יום ט"ו באב התשע"ג (22 ביולי 2013). הכרזה זו ניתנה לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, אשר קובע כי "ראתה הכנסת שקיים במדינה מצב של חירום רשמי, היא, ביוזמתה או על פי הצעת הממשלה, להכריז על מצב חירום".

מצב החירום קיים בישראל ברציפות מאז חודש אייר התש"ח (מאי 1948), ותחילה מכוח הכרזה של מועצת המדינה הזמנית לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 ולאחר מכן, החל מהכנסת ה-14, מכוח הכרזות של הכנסת לפי חוק-יסוד: הממשלה.

סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה קובע כי תקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום לא תעלה על שנה. כן נקבע שבדי הכנסת לשוב ולהכריז על מצב חירום.

סעיף 69(ב) לתקנון הכנסת קובע כי אם הממשלה מבקשת שהכנסת תחזור ותכריז על מצב חירום, על הממשלה להודיע על כך ליו"ר הכנסת לא יאוחר משישים ימים לפני תום מצב החירום. לאחר הבחירות לכנסת ה-19 וטרם גורשו הרכבי ועדות הכנסת, הוגשו בקשת הממשלה כי תוארך ההכרזה על מצב החירום בהתאם לסעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה. בהתאם להוראת סעיף 69 לתקנון הכנסת, היוצר הסדר מיוחד לגבי הכרזה בשלב שבו טרם נבחרו חברי הוועדות של הכנסת הנבחרת הוארכה ההכרזה על מצב חירום בכשלושה חודשים.

כמפורט בהצעה להחלטה, ישנה שורה של חוקים תיוניים, אשר מקנים סמכויות נחוצות לשם התמודדות עם המצב הביטחוני השורר היום במדינה, התלויים בהמשך תוקפה של ההכרזה על מצב החירום ובכללם:

חוק להסדר תפיסת מקרקעים בשעת-חירום, התש"י-1949;

פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948;

חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979;

פקודת הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ח-1948;

חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט) [נוסח משולב], התשל"ג-1973;

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957.

כאמור בהצעה להחלטה, שירות הביטחון הכללי, משטרת ישראל ומשרד הביטחון דיווחו כי בשנה שחלפה מאז ההכרזה האחרונה על מצב חירום נעשה שימוש בחלק מן הסמכויות המעוגנות בחוקי החירום האמורים וכי חוקי החירום הביטחוניים מקנים כלים משפטיים חיוניים במלחמה בטרור. כמו כן, ציינו הגורמים האמורים כי אם תחול תחמרה במצב הביטחוני יעלה הצורך בהפעלת הסמכויות המוקנות בחוקים אלה וחיוניות השימוש בהם תגבר ועל כן, ישנו צורך בהסדרתם בחקיקה.

כפי שנמסר לנו ממחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, בשנים האחרונות נעשתה עבודה יסודית בפרויקט זה, במיוחד בעקבות מעקב ופיקוח נמרץ של צוות המעקב של הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון וועדת חוקה, חוק ומשפט לעניין הכרזה על מצב חירום שהוקמה למטרה זו ביום 22 ביוני 2009. הצוות קיים דיונים עם כלל משרדי הממשלה שבאחריותם חקיקה תלויה בהכרזה על מצב החירום וכפי שמצוין בדברי ההסבר להצעה נעשו תיקוני חקיקה רבים. יצוין כי, נמשכת עבודת המטה הבין-משרדית, אותה מרכז משרד המשפטים, לניתוק החקיקה האמורה ממצב החירום.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, דרכי פתרון:
כדוע, במאי 2012 החליט בית המשפט הגבוה לצדק למחוק את העתירה שהגישה בשנת 1999 תאגודה לזכויות האזרח בישראל נגד החלטת הכנסת להכריז על מצב חירום (ר' בבג"צ 3091/99 תאגודה לזכויות האזרח בישראל נ' הכנסת ואח' (נבו, 8.5.2012)). זאת, מן הטעם כי "העתירה מיצתה עצמה, אף שאמנם לא תמה המלאכה". בחתחשב ב"נסיבות דהיום ונוכח מכלול הצעדים שנקטו", קבעו השופטים כי מעורבותם "אינה נדרשת עוד. לעת הזאת, בלא שנעלו דלתות לעתיד לפי הצורך". בית המשפט הדגיש כי "המלאכה עודנה מרובה, אך לעת זו יש להותיר את המשך התהליך לרשויות המוסמכות תוך המסר כי מה שהחל לפני למעלה מעשר שנים, ראוי שיגיע לטיומו הלא רחוק". גם לאחר מתיקת העתירה בעניין, נמשכה השנה עבודת המטה הבין-משרדית, אותה מרכז משרד המשפטים, לניתוק החקיקה ממצב החירום.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים נמצאת בתיאום שוטף מול משרדי הממשלה בנושא זה וכפי שפורט בדברי ההסבר להצעה להחלטה, ההצעה מוגשת על דעת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה). כן, ההצעה וחוות מוגשות על דעת היועץ המשפטי למערכת הביטחון.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
לאור האמור לעיל, אין מניעה משפטית להגשת ההצעה להחלטת הממשלה.

לאה דקובר, עו"ד

היועצת המשפטית למשרד המשפטים

מיט אייר תשע"ג

29 אפריל 2013

(027-99-2013-004209)

מדינת ישראל¹

משרד המשפטים

מחלקת יעוץ וחקיקה (חקיקה)

ירושלים: כ"ח בניסן התשע"ג

8 באפריל 2013

תיקנו: 803-09-2010-000011

סימוכין: 803-99-2013-020110

לכבוד

חבר הכנסת אביגדור ליברמן

יושב ראש הוועדה הזמנית לענייני חוץ וביטחון

הכנסת

שלום רב,

הנדון: עדכון לקראת הדיון בהכרזה התנועת על מצב חירום

לקראת הדיון בוועדה הזמנית לענייני חוץ וביטחון בבקשת הממשלה כי הכנסת תחזור ותכריז על מצב חירום, ולאור סעיף 69(ג) לתקנון הכנסת, אבקש להביא לידיעתך את הדברים הבאים.

ראשית יצוין כי מאז ההכרזה האחרונה של הכנסת על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה לא הותקנו תקנות שעת חירום מכוח סעיף 39 לחוק חיסוד.

עוד אבקש לפרט את עיקרי הפעולות בתחום החקיקה שנעשו ממועד ההכרזה האחרונה ועד עתה. למותר לציין כי מידע זה מוכר לצוות מטעם הוועדה המשותפת בראשות חבר הכנסת מיכאלי שקיים במהלך תקופת כהונתה של הכנסת ה-18 מעקב שוטף אחר עבודת משרדי הממשלה השונים בהקשר זה. עבודתו הנמרצת של הצוות תרמה לקידום הביטול של החקיקות שתוקפה מותנה בהכרזה על מצב החירום, תהליך אליו מחויבים משרדי הממשלה מכוח החלטות הממשלה.

1. הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"א-2011, עברה קריאה ראשונה במליאת הכנסת ביום 3.8.2011, אך לא התקיימו דיונים להכנתה לקריאה שנייה ושלישית בוועדת החוקה, חוק ומשפט בכנסת ה-18. הצעת החוק תובא בהקדם בפני שרת המשפטים ובהתאם להחלטתה יוצע לממשלה לחתיל עליה דין רציפות. הצעת חוק זו קובעת הסדרים המאפשרים להתמודד עם איומי הטרור ללא תלות בהכרזה על מצב חירום. במסגרת זו מוצע, בין היתר, לבטל את פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948 ולתקן את חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979, כך שבין השאר, תבוטל זיקת החוק להכרזה על

מצב החירום, עוד מוצע לבטל את תקנה 6 שבתוספת למפקדות הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ח-1948 המקנה סמכות לשר הפנים לאסור את יציאתו של אדם מישראל, אם קיים יסוד לחשש שיציאתו עלולה לפגוע בביטחון המדינה.

2. תזכיר חוק הכניסה לישראל (תיקון מס'... ביטול תקנות שעת חירום), התשע"ב-2012, הופץ על ידי משרד הפנים ביום 25.7.2012. מוצע בו לבטל את פקודת הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ח-1948, תוך עיגון ההסדרים הקיימים בתקנות שתוקפן הוארך בפקודה זו, בשינויים המחויבים, בחוק תכניסה לישראל, התשע"ב-1952.

3. הצעת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון)(ביטול פרק שני 3 - סייגים לעסקאות בציוד צבאי), התשע"ב-2012, עברה קריאה ראשונה ביום 16.7.2012. פרק זה עוסק בסייגים לעסקאות בציוד צבאי, וקובע פיקוח של משרד הביטחון על סוכנים העוסקים ביבוא של ציוד צבאי לצה"ל באמצעות רישומם במערכת ופיקוח על העמלות שהם מקבלים. הצעת החוק ממתינה להליך רציפות ולדיונים בוועדת החוץ והביטחון קבלת החוק תצמצם את חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים התלויה בהכרזה.

4. זאת ועוד. במהלך השנה נמשכה בחינת נחיצותם של תצווים שניתנו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957 ובעקבות העבודה המאומצת של השנים האחרונות נותרו בתוקפם 54 צווים בלבד, המחייבים טיפול נוסף. ההסדרים הקבועים בצווים שעומדים בתוקפם ראויים לעיגון בחקיקת ראשית או בחקיקת משנה חדשה ולגבי חלק ניכר מהם מדובר בהסדרה של פעילות משקית רחבה הדורשת תיקוני חקיקה מקיפים. הדבר מחייב על כן היערכות חקיקתית לא מבוטלת. שישה צווי פיקוח נוספים בוטלו השנה ובמסגרת ההכנה של חקיקה שתאפשר ביטולם של צווים נוספים מעובדות הצעות חוק אחדות ובתן: תזכיר חוק רישוי שירותים לרכב, התשע"א-2011 ותזכיר חוק לחיקון פקודת בריאות הציבור (מזון), התשע"א-2011 (בשלב ההכנה לקראת ועדת השרים לחקיקה). כמו כן, הצעת חוק הפיקוח על מזון לבצלי חיים, התשע"ב-2012, הצעת חוק משק חדלק, התשע"ב-2012, והצעת חוק גז (בטיחות ורישוי)(תיקון מס' 4), התשע"ב-2012 (שעתידה להיות תחליף לחמישה צווים) עברו קריאה ראשונה ביולי 2012, וממתנות להחלת דין רציפות לקידום הליך חקיקתן בכנסת.

נזכיר כי יוזמות חקיקה אחדות מונחות על שולחן של ועדות חכנסת ומשמשימו הוועדות את מלאכתן ניתן יהיה לחביא לביטולם של כעשרה צווים נוספים. כך למשל על שולחנה של ועדת הכלכלה מונחות תקנות שירותי הובלה (תיקון), התשע"א-2011, שהועברו לוועדה בחודש מאי 2011 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הובלת דלק), התשל"א-1970; צו הגז (בטיחות ורישוי) (מכלי גז) מיטלטלים) התשע"א-2011, שהועבר לוועדה בחודש ספטמבר 2011 ונועד להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מכלי גז), התש"ן-1990 ואת צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (סימון ומילוי מכלי גז), התשנ"א-1991; תקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות), התשע"ב-2012, שהועברו לוועדה בחודש יוני 2012 ונועדו להחליף את רוב הסעיפים בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב),

עמוד 2 מתוך 3

התשכ"ז-1967; תקנות מחלות בעלי חיים (דג), התשע"ג-2012 וצו מחלות בעלי חיים (תיקון התוספת הראשונה לפקודה), התשע"ג-2012 שהועברו לוועדה בחודש אוקטובר 2012 ונועדו להחליף את צו ההגנה (טיפול בדגים), התש"ז-1956. כמו כן על שולחנה של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות מונחות תקנות בריאות הציבור (מזון) (תחליף דבש), התשע"ג-2012, שנתעדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (תחליף דבש), התשכ"א-1960, וכן תקנות בריאות הציבור (מזון) (שימוש בשמן מינרלי בעת ייצור לחם), התשע"ב-2012, שנועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמן מינרלי בייצור מזון), שהועברו לוועדה בחודש נובמבר 2012; כמו כן מונחות על שולחן ועדה זו תקנות הרוקחים (תמרוקים), התשע"ב-2012, שהועברו לוועדה בחודש מאי 2012 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (תמרוקים), התש"ג-1973 ואת צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (תכשירים לחברת מזיקים לאדם), התשכ"ב-1962.

אנו עומדים כמובן לרשות הוועדה לכל הבתרח נוספת שתידרש.

בברכה,
איל זנדברג,
ראש תחום משפט ציבורי

העתק:

גבי אורית קורן, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
גבי גאל אזריאל, מחלקת יעוץ וחקיקה
גבי מירי פרנקל-שור, היועצת המשפטית לוועדת חתוך וחבטחון
מר עידו בן-יצחק, עוזר ליועצת המשפטית לוועדת החוץ והבטחון